

Schaken



Schaken – een geweldig bordspel!

Uit dit oude spel is nu een actie- en tactiekvol nachts terreinspel ontstaan!

Net als bij het originele spel gaat het erom de koning van de tegenstander te vangen. Elke speler krijgt een figuur toegewezen met verschillende specialisaties – net als bij schaken.

Spelgegevens

- **Leeftijd:** 10+
- **Duur:**?
- **Aantal:** min. 22
- **Leiders:** 1 spelleider, 1 gevangenisbewaarder, 1 huurling (uitleg volgt)

Benodigdheden

- 4 touwen (ca. 1 m)
- Afzetlint
- 7 zaklampen (zorg ervoor dat geen enkele deelnemer zijn eigen zaklamp meebrengt)
- Speelgeld
- Vrijstellingskaarten

Vorbereiding

- Verdeel de deelnemers in groepen van minimaal 11 en maximaal 19 personen.

- Markeer een gevangenisgebied met afzetlint.
- Verdeel de kampen voor elke groep over de omtrek van de gevangenis (zie afbeelding “Het speelveld”).
- Deel per groep 3 lampen uit (één om het kamp te markeren, de andere voor de torens – uitleg volgt), en plaats er ook één binnen in de gevangenis.
- Geef elke speler 1 munt.

The Playing Field



Verloop

In het begin bevindt elke groep zich bij zijn kamp. Vervolgens krijgen de spelers hun figuren toegewezen (de toewijzing is geheim -> een tactisch belangrijk element) en bij een startsein begint het spel.

Nu proberen de groepen de koning van de vijandelijke groep te vangen, terwijl ze natuurlijk tegelijkertijd hun eigen koning beschermen.

Ze doen dit door elkaar te vangen; het vangen is in dit spel gebaseerd op vertrouwen: je tikt de tegenstander meerdere keren op de rug – zodra de waarde van het stuk van de tegenstander (zie „De stukken”) is bereikt, gaat deze dood. Het „probleem” is dat je alleen zelf weet welk figuur je bent -> eerlijkheid is belangrijk!

Let op: de „klappen” moeten binnen 10 seconden worden uitgevoerd – anders moet er opnieuw worden geteld!

Opmerking: waarde van een figuur = hoe vaak je op de rug moet 'tikken' om te vangen

Als je op deze manier sterft, ga je naar de gevangenis.

Om een teamgenoot vrij te krijgen, moet je bij de huurling tegen een vergoeding van 1 geld een vrijkaart kopen – deze kun je vervolgens bij de gevangenisbewaarder inruilen voor een teamgenoot.

Als een team geen geld meer heeft, kan het niemand meer bevrijden.

Het spel eindigt zodra een van de uit het schaken bekende situaties zich voordoet:

- Schaakmat: een koning is geslagen; zijn groep verliest
- Patt: er zijn alleen nog koningen op het speelveld – gelijkspel

De personages

Per groep:

(Samenstelling: aantal figuren, waarde)

- 1 koning 5x [*Mag zich buiten het kamp alleen met paarden **verplaatsen** (stilstaan mag) – als hij gevangen is, heb je het spel verloren*]
- 1 dame 4x [*kan de koning direct slaan, ook als deze 'op' een paard staat^{1,1}*]
- 2 lopers 2x [*kunnen zich ook in vijandelijke kampen verplaatsen*]
- 2 torens (speciaal geval²) [*De **enige** spelers met lampen; zodra de lamp is aangestoken, mogen ze zich echter niet meer verplaatsen; hun taak is het schijnen -> ze kunnen niemand vangen*]
- 1 verkenner 2x [*kan torens opblazen (zie bijlage 1)*]
- -> de rest (min. 4) boeren 1x [*kunnen paarden worden*]
- Daarnaast 2 touwen voor paarden¹

¹Als twee boeren zich samen aan één touw vasthouden, vormen ze een paard (3x „chiken”)² zodra het paard is verplaatst, wordt de andere weer een boer

¹¹De koning mag zich buiten zijn kamp alleen „te paard“ verplaatsen, d.w.z. hij houdt zich samen met twee boeren vast aan een touw; in dit stadium moet eerst het paard worden geslagen (behalve de dame).

²Torens kunnen **alleen** door de verkenner worden geslagen (1x "chiken"), waarna deze van figuur wisselen (verkenner wordt toren; toren wordt verkenner)

Figuren zonder groep:

- 1 huurling [verkoopt gratis kaartjes en informatie over andere groepen]
- 1 gevangenisbewaarder [Bewaakt de gevangenis, laat gevangenen vrij in ruil voor gratis kaartjes]

Bronnen

- Omslagafbeelding (Checkmate.jpe): © Alan Light / www.wikimedia.org
- Afbeelding van het speelbord (Spielfeld.pgn): Reto Flütsch